

Trávicí soustava

Trávicí soustava zajišťuje trávení (mechanické a chemické zpracování potravy), vstřebávání (převádění jednoduchých látek do vnitřního prostředí organismu) a vyloučení nestravitelných zbytků z organismu.

Dutina ústní = počátek trávicí soustavy. Je tvořena tvrdým a měkkým patrem, dásněmi, zuby a jazykem. Kromě toho se v její zadní části dutiny nachází speciální vakovitý sval, který uzavírá cesty do plynových vaků.

Zuby = jsou velmi silné a ostré. Zajišťují mechanické zpracování potravy.

Dračí chrup je složený ze *špičáků*, *řezáků* a *stoliček*, který čítá okolo **šedesáti kusů** zubů. Všechny zuby rostou drakovi přímo z čelistí a jsou kořeny zasazeny do dásní.

Jazyk = orgán z příčně pruhované svaloviny, který napomáhá mechanickému zpracování potravy. Na jeho povrchu jsou **chemoreceptory** (též chuťové pohárky), které drakům dovolují vnímat chuť. Draci rozeznávají 4 **základní chutě**: sladkou, slanou, hořkou a kyselou.

Slinné žlázy = žlázy exokrinní, neboť vylučují sliny. Tři páry slinných žláz: příušní, podjazyková, podčelistní žláza. Sliny obsahují 99% vody, zbytek jsou rozpuštěné organické a anorganické látky.

Trávicí trubice

Hltan = společná část soustavy *trávicí* a *dýchací*. Taktéž tvoří přechod mezi ústní dutinou a jícnem. Potrava vždy prochází do hltanu – **hrtanová přiklopka** se při každém polknutí zavře a zamezí vstup do hrtanu.

Části hltanu:

- nosohltan
- ústní část hltanu
- hrtanová část

Jícen = v horní části tvořen příčně pruhovanou svalovinou, ale v dolní části svalovinou hladkou. Ta vykonává rytmické pohyby (**peristaltika**), které posouvají potravu do žaludku.

Žaludek = vakovitý orgán o objemu několika litrů. Je vystlán sliznicí s jednojaderným epitelem, který tvoří četné trubicovité žlásky, ze kterých se do žaludku vylučuje žaludeční šťáva. Probíhá v něm mechanické i chemické trávení. **Mechanické trávení** zajišťují stahy žaludku a následně vzniká trávenina. **Chemické trávení** probíhá za účasti **kyseliny chlorovodíkové** a **enzymů**.

Tenké střevo

- jeho sliznice je bohatě zvětšena jemnými výběžky = klky, které vstřebávají živiny, neboť jsou bohatě protkány cévami
- dvanáctník = otevírají se do něj vývody žlučníku a slinivky břišní
- další oddíly tenkého střeva jsou svinuty v četné množství kliček
- přední část kliček = lačník
- zadní část kliček = kyčelník

Tlusté střevo

- dochází zde ke zpětnému vstřebávání vody, solí a vitaminů
- první částí tlustého střeva je slepé střevo = kapsa, do které ze strany vyúsťuje tenké střevo
- následuje tračník vzestupný, příčný a sestupný s esovitou kličkou
- sliznice je hladká, bez klků
- žijí zde druhy hnilobných a kvasných bakterií, které přetransformují tráveninu na výkaly

- zakončení trávicí trubice představuje **kloaka** = rozšířená část konečníku, do něhož je vyústěna trávicí a vylučovací soustava (a často i rozmnožovací), ale draci mají oddělený vývod genitálií

Trávicí žlázy

Slivovka břišní = smíšená žláza

- produkuje pankreatické šťávy: trypsin (štěpí bílkoviny), lipázy (štěpí tuky), amylázy (štěpí sacharidy)

Játra = tvořena větším pravým a menším levým lalokem

- v játrech vzniká žluč, která se hromadí ve žlučníku, který je přirostlý na spodní plochu laloku jater
- tvoří se v nich velké množství tělesného tepla
- nadbytečná glukóza se v nich ukládá ve formě glykogenu
- probíhá zde tvorba glukózy z necukerných složek
- nadbytečný dusík je převáděn na močovinu
- zásobárna vitamínu B12 a vitamínů rozpustných v tucích (A, D, E, K)
- odbourávání hemoglobinu
- syntetizují látky potřebné pro normální srážlivost krve